

Ljungby
kommun

VES Vatten och
Samhällsteknik AB

Samrådsredogörelse

Vattentjänstplan Ljungby kommun 2024–2036

2024-02-12

Innehållsförteckning

1.	Samrådsprocess	2
2.	Ändringar efter samråd.....	2
3.	Inkomna yttranden.....	5
3.1	<i>Länsstyrelsen i Kronobergs län</i>	5
3.2	<i>Vattenmyndigheten Södra Östersjön</i>	10
3.3	<i>Tekniska nämnden Ljungby kommun</i>	12
3.4	<i>Miljö- och byggnämnden Ljungby kommun</i>	16
3.5	<i>Moderaterna</i>	18
3.6	<i>Socialdemokraterna</i>	22
3.7	<i>Sverigedemokraterna</i>	23
3.8	<i>Miljöpartiet</i>	24
3.9	<i>Centerpartiet</i>	30
3.10	<i>Vänsterpartiet</i>	32
3.11	<i>Vidösterns Samfällighetsförening</i>	33
3.12	<i>Medborgare Erikstad</i>	34
3.13	<i>Medborgare Tuna</i>	40
3.14	<i>Medborgare Odensjö</i>	42

1. Samrådsprocess

Kommunstyrelsen i Ljungby kommun beslutade den 7 november 2023 att samråda Vattentjänstplanen med allmänhet, myndigheter, grannkommuner och särskilt berörda fastighetsägare.

Särskilt berörda fastighetsägare har via brev informerats om samrådet. Särskilt berörda är fastighetsägare som berörs av utbyggnadsförslaget för kommunalt VA.

Samråd har skett under perioden **15 november - 27 december 2023**. På grund av misstag i utskicket till särskilt berörda fastighetsägare i Erikstad har samrådstiden förlängts till den 7 januari 2024.

Förslaget fanns tillgängligt på Ljungby kommuns hemsida. Tryckta versioner av förslaget fanns tillgängliga på biblioteken i Ljungby, Lagan och Lidhult (Träffpunkt Lidhult) samt på Bokbussen.

En kungörelse publicerades i Smälänningen den 17 november 2023.

2. Ändringar efter samråd

Men hänvisning till inkomna yttrande, diskussioner inom projektgruppen och med berörda förvaltningar har följande ändringar i vattentjänstplanen gjorts:

VA-översikt

- Avsnittet Lagar, mål och direktiv har lyfts ut från huvuddokumentet och flyttats till en ny bilaga (*bilaga 1 i utställningshandling*). De delar i detta avsnitt som berör verksamhetsplanen för dagvatten har i huvudsak flyttats till avsnittet om Allmän dagvattenhantering (*4.5 i utställningshandling*).
- Rättelser i avsnitt 9.3 (*8.3 i utställningshandling*) avseende recipienter Bolmän, Torpaån och Mäen.
- Avsnitt 12.5 (*10.5 i utställningshandling*) Behov av utredningar och planer har kompletterats med delplanerna som tas fram under 2024, vattenförsörjningsplan och drift-, underhålls- och förnyelseplan.

VA-policy

- Avsnitt "Övergripande mål" har kompletterats med: Kommunen ska säkerställa att beslutsunderlag för inriktningsbeslut och större VA-investeringar tas fram. Underlaget ska innehålla kostnadsnyttoanalys för vald lösning i ett långsiktigt perspektiv där framtida behov och klimatförändringar beaktas.

-
- Ändring av punkt två under avsnitt 4.1 Allmän VA-utbyggnad (ordet *efterfrågan* har ändrats till *behovet*).

Plan för allmänna och enskilda VA-anläggningar

- Åtgärd 11 har tagits bort och information och rådgivning om bildande av gemensamhetsanläggningar för VA har istället införlivats i åtgärd 2 Informations- och kommunikationsplan.

VA-utbyggnadsplan

- Ändring av avsnitt 3.5 Metodik för behovsbedömning. *Närhet till allmänt VA* har tagits bort som kriterium då det inte ingår i behovsbedömningen enligt Lagen om allmänna vattentjänster. Ordet *prioriteringsklasser* har ersatts med *typområden*.
- *Erikstad* klassas som bevakningsområde i stället för utbyggnadsområde.
- *Mjäryd* och *Tuna* klassas som områden där enskilda lösningar eller gemensamhetsanläggningar förordas i stället för utbyggnadsområden.
- Ett kort avsnitt om finansiering av VA-utbyggnad har lagts till, avsnitt 3.8.

Bilaga 3 Handlingsplan allmänna och enskilda VA-anläggningar (bilaga 4 i utställningshandlingen)

- Åtgärd 1 Rutin för VA-planering i planprocessen har förtydligats gällande hantering av dagvatten och klimatanpassningsåtgärder.
- Åtgärd 4 Dagvattenplan inkl. skyfallsplanering ändras till Utveckla dagvatten- och skyfallshanteringen. Syftet är att konkreta åtgärder (fördröjnings- och reningsanläggningar) ska komma till stånd.

Bilaga 4 Utbyggnadsplanen (bilaga 5 i utställningshandlingen)

- Bilagan har aktualiserats utifrån ändringarna i VA-utbyggnadsplanen som anges ovan.

Bilaga 7 Miljökonsekvensbeskrivningen (bilaga 8 i utställningshandlingen)

- Miljökonsekvensbeskrivningen har kompletterats med en bedömning av planens påverkan på klimatet, avsnitt 4.5 Klimat.
- Miljökonsekvensbeskrivningen har kompletterats med en bedömning om vilka åtgärder som anses vara särskilt viktiga för en positiv miljöpåverkan, avsnitt 6 Sammanfattning och samlad miljöbedömning.

I övrigt gjordes ett antal mindre redaktionella ändringar där stav- eller syftningsfel konstaterades.

3. Inkomna yttranden

Inkomna yttranden redovisas nedan och kommenteras av projektgruppen under respektive avsnitt. Personuppgifter som namn och fastighetsbeteckning anges inte vid publicering. I detta dokument benämns personuppgifter med x. Synpunkterna finns i sin helhet hos Ljungby kommun.

Region Kronoberg, Vattenmyndigheten Västerhavet, Älmhults kommun, Alvesta kommun och Laholms kommun har meddelat att de avstår från att lämna synpunkter.

Hänvisningar till sidor, avsnitt eller andra numreringar gäller samråds-handlingen.

3.1 Länsstyrelsen i Kronobergs län

Länsstyrelsen bedömer att planförslaget har ett relevant och ändamålsenligt innehåll. Det klargör kommunens intentioner för att tillgodose behoven av kommunalt vatten och avlopp samt hur de kommunala Va-anläggningarna ska säkras för att klara framtida skyfall. Vattentjänstplanen stämmer i stora drag med intentionerna i kommunens översiktsplan.

Länsstyrelsen har några synpunkter och kommentarer på vattentjänstplanen som redogörs för nedan.

Betydande miljöpåverkan

Ni bedömer att förslaget innebär betydande påverkan på miljön. Länsstyrelsen delar er åsikt. Samråd har hållits med Länsstyrelsen om den strategiska miljöbedömningens avgränsning och omfattning.

Uppföljning av genomförda åtgärder

Positiva miljöeffekter som vattentjänstplanen kan bidra till samt de negativa effekter som beskrivs i nollalternativet beror på om de planerade åtgärderna genomförs. Det kan därför vara lämpligt att i miljökonsekvensbeskrivningen beskriva vilka åtgärder som är särskilt viktiga för att negativ miljöpåverkan inte ska uppstå. Det kan finnas med som en aspekt vid den uppföljning av planen som ska göras årligen samt vid omprövningen vart fjärde år.

Kommentar:

Miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras med beskrivning av vilka åtgärder som anses vara särskild viktiga för att undvika negativ miljöpåverkan.

Enskilda avlopp

Ni anger att åtgärdstakten för tillsyn av enskilda avlopp behöver öka. Detta redovisas också i er handlingsplan. Det är dock oklart hur detta kommer att genomföras i praktiken då inga extra medel tillsätts för detta utan det ska ske genom ordinarie budget.

Kommentar:

Tillsynsmyndigheten Miljö och bygg upprättar sina egna verksamhetsplaner och budgetar. Det som anges i vattentjänstplanen angående åtgärdstakt för tillsyn är verksamhetens egna mål. Myndigheten avgör hur målet ska uppnås, exempelvis genom prioriteringar, ökad bemanning, förbättrade rutiner eller liknande.

Utbyggnadsområden

Ni har identifierat ett antal områden som utbyggnadsområden och ett område som utredningsområde. Ni har även identifierat områden där enskilda lösningar eller gemensamhetsanläggningar förordas.

När det gäller utbyggnadsområdena bedöms det behövas kommunalt VA bland annat med anledning av recipientens och befintliga anläggningars status. I planen framgår det dock att det först 2030–2033 ska vara utbyggt. Det saknas förklaring till eller bedömning av tidsaspekten för när utbyggnad ska vara klar.

I övrigt har Länsstyrelsen inga synpunkter på er bedömning av utbyggnadsområden i nuläget.

Kommentar:

Utbyggnadsplanen innehåller en översiktlig prognos där även redan beslutade verksamhetsområden som inte är utbyggda än tas upp. Det är fem tidigare beslutade verksamhetsområden som kommer att byggas ut inom tidsperioden 2024 till 2030 och med hänsyn till kommunens resurser förslås att nya områden verkställs först när dessa är färdigställda. Eftersom utbygganden är förknippad med många osäkerheter väljer Ljungby kommun att endast ange när åtgärden planeras att påbörjas.

Dagvatten

Ni beskriver att dagvatten behöver en långsiktigt hållbar och robust lösning och har identifierat behov av processer och finansiering för detta. Ni beskriver att ni arbetar för att säkerställa att spill- och dagvatten inte sammanblandas, vilket är positivt.

Ni anger att ni vill verka för lokalt omhändertagande av dagvatten. Länsstyrelsen vill framföra att det är viktigt att när det skapas många lokala lösningar för rening av dagvatten, ökar behovet av skötsel. Ju fler anläggningar som finns ju mer resurser och fördelning av ansvar krävs för att anläggningarna ska fungera på sikt. Det är viktigt att ni tar höjd även för detta.

Det är olämpligt att skapa dagvattendammar i befintliga våtmarker, då det ofta redan finns naturvärden knutna till dessa marker. Finns här även arter som är skyddade enligt artskyddsförordningen, som till exempel groddjur, kan det krävas en artskyddsdispens.

Kommentar:

Ovanstående upplysning noteras.

Skyfall

Ni har gjort en bra och tydlig redovisning av hur allmänna Va-anläggningar påverkas av skyfall. Det finns även bra och relevanta åtgärder i handlingsplanen (bilaga 3) för att hantera de utmaningar som har identifierats. I åtgärd 1 "Rutin för VA-planering i planprocessen" skulle hantering av dagvatten kunna inkluderas tydligare då även dessa frågor behöver komma med tidigt i planprocessen. Även anläggningar för klimatanpassning skulle kunna inkluderas i åtgärd 11. Det är möjligt att göra gemensamhetsanläggningar även för klimatanpassningsåtgärder (det beskrivs exempelvis här [Gemensamhetsanläggningar för klimatanpassningsåtgärder \(vesterlins.se\)](http://www.gemensamhetsanlaggningar.se))

Kommentar:

Åtgärd 1 förtydligas gällande hantering av dagvatten och klimatanpassningsåtgärder.

I miljökonsekvensbeskrivningen finns rubriken "Klimatpåverkan och klimatanpassning". Ni beskriver dock endast klimatanpassningsfrågor och inte hur planen bidrar till eventuell klimatpåverkan. Er bedömning att planen medför positiva konsekvenser utifrån hantering av klimatrelaterade risker delas av Länsstyrelsen.

Kommentar:

Miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras avseende bedömning av planens klimatpåverkan.

Diken

Åtgärder som påverkar äldre vattenförrättningar eller dikningsföretag kan behöva prövas av Mark- och miljödomstolen. Detta gäller de fall där anläggningens utformning förändras, såsom funktion eller djup och läge, och innan verksamheten eller åtgärden kan genomföras.

Ni behöver för alla diken, även de som inte ingår i förrättningar, utreda om dessa klarar att ta emot de flöden som kan förväntas om man leder ut vatten i dem. Ofta är diken anpassade för att hantera vatten för att möjliggöra jordbruk under växtsäsong och inte för att ta hand om höga vårlöden och liknande.

Blir vattennivån i ett dike som leder bort vatten från täckdikessystem för hög innebär detta att täckdikningen i jordbruksmarken inte fungerar vilket i förlängningen leder till minskade eller förstörda skördar. Diken i jordbruksmark som hanterar vatten från täckdike är inte dimensionerade för att vara fyllda utan för att hålla nere vattennivån. Täckdikessrören som ofta ligger på cirka 1,1 - 1,2 meters djup får inte hamna under vatten.

Vid påkoppling på befintliga diken är det viktigt att kontakta delägarna i diket eller dikningsföretaget. Det kan också vara lämpligt att bli delägare och bidra till underhållet av diken då man kommer att ha nytta av diken.

Kommentar:

Ovanstående upplysningar noteras.

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Vattenförekomsternas status är väl beskrivna och påverkanskällor som riskerar att äventyra miljö kvalitetsnormerna för vatten har identifierats. Ni har använt miljö kvalitetsnormer för vattenförekomster som ett av kriterierna för behovsbedömning och prioritering av områden som kan behöva omfattas av allmänt VA.

På sidan 16 står: "EU:s ramdirektiv för vatten är en viktig förutsättning för Va-planeringen. Direktivet är uppdelat på ramdirektivet för vatten, grundvattendirektivet och dricksvattendirektivet." Länsstyrelsen vill påpeka att dricksvattendirektivet är ett eget direktiv som inte faller in under EU:s ramdirektiv för vatten. Däremot finns det två dotterdirektiv till EU:s ramdirektiv för vatten, grundvattendirektivet och prioämnesdirektivet.

Kommentar:

Synpunkt beaktas, text på sidan 16 revideras.

Dricksvatten

Ni visar på en god ambition i att skydda och säkerställa kommunens framtida dricksvatten, vilket är mycket positivt. Status på dricksvatten har använts som ett av kriterierna vid bedömning av vilka områden som behöver omfattas av allmän Va-anläggning.

I tabell 1 sidan 16–17 anges fel årtal för den nuvarande vattenförsörjningsplanen för Kronobergs län. Rätt år för antagande av planen är 2012.

På sidan 59, ”12.5 Behov av utredningar och planer” listas det behov av utredningar och nya planer som har identifierats i samband med framtagandet av Va-översikten. I Bilaga 3 längst ner på sidan 5 skriver kommunen att de planerar att ta fram en kommunal vattenförsörjningsplan, som en delplan till vattentjänstplanen. Även den kan med fördel tas med i listan under 12.5.

Kommentar:

Synpunkterna gällande fel årtal och punkt 12.5 beaktas.

Beskrivning av ärendet

Ljungby kommun har upprättat ett förslag till vattentjänstplan som nu är på samråd. Kommunen har beslutat att planen antas medföra betydande miljöpåverkan. Avgränsningssamråd hölls med Länsstyrelsen den 12 september 2023.

Länsstyrelsen ombads komma in med yttrande senaste 27 december 2023.

De som medverkat i beslutet

Yttrandet har beslutats av chef för miljöskydds-enheten Rune Liljenberg med miljöskyddshandläggare Anders Brännström som föredragande. I yttrandet har även Leila Aalto, chef för enheten för samhällsplanering, Linda Westeson vattenhandläggare, Ingunn Tryggvadotter naturskyddshandläggare och Anna Josephson klimatanpassningssamordnare medverkat.

3.2 Vattenmyndigheten Södra Östersjön

Vattenmyndigheten för Södra Östersjöns vattendistrikt (nedan Vattenmyndigheten) har tagit emot förslag till vattentjänstplan för Ljungby kommun.

Vattenmyndigheten ser positivt på att Ljungby kommun har nämnt miljö kvalitetsnormerna i dokumentet och även har gått igenom statusen för kommunens vattenförekomster. Vi väljer att föreslå i yttrandet hur vattentjänstplanen kan utvecklas så att miljö kvalitetsnormerna för yt- och grundvatten ska kunna följas.

Åtgärdsprogram 2022 - 2027 för Södra Östersjöns vattendistrikt

De va-planer som ska tas fram enligt vattenmyndighetens åtgärdsprogram och de nya vattentjänstplanerna rör delvis samma frågor, vilket även framgår av propositionen till de nya bestämmelserna i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV).

I Åtgärdsprogram 2022 - 2027 för Södra Östersjöns vattendistrikt finns sex åtgärder riktade till kommuner och dessa åtgärder är juridiskt bindande för alla kommuner i vattendistriktet. Åtgärdsprogrammet beslutades i augusti 2022 och beslutet togs efter att åtgärdsprogrammet hade prövats och godkänts av regeringen.

I Åtgärdsprogram 2022 - 2027 för Södra Östersjöns vattendistrikt framgår av Kommunerna, åtgärd 5: VA-plan inklusive dagvatten att kommunerna ska upprätta en VA-plan för dricksvatten, spillvatten och dagvatten samt genomföra åtgärder i enlighet med VA-planen så att miljö kvalitetsnormerna för yt- och grundvatten ska kunna följas. Att åtgärderna i vattenmyndighetens åtgärdsprogram är juridiskt bindande och ska genomföras av de myndigheter, regioner och kommuner som åtgärderna är riktade till framgår av 5 kap 11 § miljöbalken (MB). I sammanhanget bör det även nämnas att det är myndigheter och kommuner som ansvarar för att miljö kvalitetsnormerna följs enligt 5 kap 3§ MB.

Vattentjänstplaner regleras däremot av 6 a-d §§ LAV. Den 1 januari 2023 ändrades LAV och nya bestämmelser om obligatoriska vattentjänstplaner infördes.

Miljökvalitetsnormer i vattentjänstplanen

Vattentjänstplaner och va-planer är alltså två olika planeringskrav som grundar sig i olika bestämmelser och regelverk, även om de delvis är överlappande.

Vattenmyndigheten bedömer att kriterierna i kommunåtgärd 5 va-plan inklusive dagvatten kan uppfyllas genom att integrera va-planen och vattentjänstplanen i ett och samma plandokument. Det är även möjligt att integrera kommunens va-plan i ett annat kommunalt plandokument, exempelvis översiktsplan eller att ha kommunens va-plan som ett separat plandokument. Det spelar alltså ingen roll så länge kraven i kommunåtgärd 5 uppfylls. Som vi förstår det har Ljungby kommun med detta dokument valt att integrera va-plan och vattentjänstplan i samma dokument.

Vattenmyndigheten kan konstatera att det på flera ställen i vattentjänstplanen för Ljungby kommun hade varit lämpligt att redovisa vilken påverkan förslagen i vattentjänstplanen har på miljökvalitetsnormerna för yt- och grundvatten samt hur hänsyn har tagits till miljökvalitetsnormerna i de bedömningar som har gjorts. Detta för att skapa synergier och inte få motstridiga planeringsdokument i kommunen, då va-planering med hänsyn till miljökvalitetsnormerna för yt- och grundvatten ändå, förr eller senare, måste göras enligt vattenmyndigheternas åtgärdsprogram och gällande lagstiftning. Ett exempel på ställe där hänsyn till miljökvalitetsnormerna skulle kunna läggas till är i de olika delarna i avsnitt 3 i va-policyn.

Kommentar:

Ljungby kommun noterar Vattenmyndighetens synpunkter och förslag för förbättringar. Ljungby kommun avstår dock från ändringar av dokumenten i detta skede.

Digitala åtgärdsunderlag

Vattenmyndigheten vill också upplysa om de digitala åtgärdsunderlagen som har tagits fram som stöd för handläggare på kommuner och länsstyrelser i deras genomförande av åtgärdsprogrammen

<https://www.vattenmyndigheterna.se/digitalaatgardsunderlag>

För mer detaljerad information rörande status, riskbedömningar och miljökvalitetsnormer för yt- och grundvatten finns även databasen VISS, <https://viss.lansstyrelsen.se/> Vi föreslår dock att ovana användare först tar del av de digitala åtgärdsunderlagen.

Övrigt

Vattenmyndigheten avstår från att yttra sig om vattentjänstplanen uppfyller lagkraven på vattentjänstplaner enligt lag (2006:412) om allmänna vattentjänster då det inte är vattenmyndighetens roll att avgöra det.

Beslut om detta yttrande har fattats av Irene Bohman, Vattenvårdsdirektör för Södra Östersjöns vattendistrikt, efter föredragning av Cajsa Lindberg, samordnare.

3.3 Tekniska nämnden Ljungby kommun

Beslut

Tekniska nämnden antar yttrande, daterat 2023-12-11 som svar till kommunledningsförvaltningens samhällsbyggnadsavdelning med tillägg att en mindre och lättläst version av texten utarbetas.

Kommentar:

Framtagning av en kortversion ryms inte inom ramen för projektbudgeten.

Sammanfattning av ärendet

Enligt vattenmyndigheternas åtgärdsprogram ska varje kommun upprätta en VA-plan. VA-planen ska ha fokus på dricksvatten, spillvatten och dagvatten och föreslå åtgärder som ska genomföras för att miljö kvalitetsnormer för yt- och grundvatten ska kunna följas. Ljungby kommuns VA-plan antogs 2014.

Från och med 1 januari 2023 ska varje kommun enligt lagen om allmänna vattentjänster (LAV) också ta fram en vattentjänstplan som ska antas av kommunfullmäktige. Planen ska innehålla kommunens långsiktiga planering för att kunna tillgodose behovet av kommunalt vatten och avlopp. Den ska också innehålla kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning, exempelvis vid skyfall.

Samhällsbyggnadsavdelningen har med anledning av ovan tagit fram ett förslag till vattentjänstplan. I förslaget till vattentjänstplan har VA-planen från 2014 uppdaterats och aktualiserats samt kompletterats med de nya delar som LAV kräver. Förslaget innebär därmed bland annat att vattentjänstplanen och VA-planen numera är samma dokument. Vattentjänstplanen är ute på samråd under perioden 15 november-27 december och eventuella synpunkter ska lämnas till

kommunledningsförvaltningens samhällsbyggnadsavdelning senast den 27 december 2023.

Synpunkter på vattentjänstplanen

En aktualisering av VA-planen var behövlig och av effektivitetsskäl är det klokt att ta fram en vattentjänstplan samtidigt som arbetet med aktualisering och komplettering av VA-planen sker. Det är ett gediget och rejält underlag som har tagits fram och planen ger bättre möjlighet till långsiktig planering samt till ett mer miljömässigt kvalitetssäkrat arbete med VA-frågorna i Ljungby kommun. Såvitt tekniska förvaltningen kan bedöma finns många av de delar som behövs inför framtida VA-planering med i planen. Dokumentet är också väl kopplat till översiktsplanen och den framtidsutveckling som hanteras där. Däremot anser tekniska förvaltningen att en hopslagning av VA-plan och vattentjänstplan snarare skapar fler problem än vad det löser. Ett av syftena med en vattentjänstplan är, förutom att ge förutsättningar för en god planering av kommunens skyldighet att ordna allmänna vattentjänster, att ge berörda insyn och möjlighet till deltagande för de som kan antas ha ”ett väsentligt intresse av planen”. När VA-planen har omvandlats till en vattentjänstplan har detta lett till ett omfattande och ganska svårsläst dokument. Det finns därmed risk att insynen för de förtroendevalda och möjligheten till deltagande för andra intressenter försvåras vilket vore olyckligt. Det finns också en risk att vattentjänstplanen får ett ökat detaljfokus när den slås ihop med VA-planen och även av denna anledning hade två olika planer kanske varit lämpligare.

Kommentar:

Projektgruppen håller med om att dokumentet är omfattande och det har diskuterats om planerna kan/bör slås ihop eller inte. Det nya lagkravet om vattentjänstplaner trädde i kraft mitt under arbetet med VA-planen. Även om planerna grundas i olika bestämmelser (Vattenmyndighetens åtgärdsprogram och Lagen om allmänna vattentjänster) är de överlappande i stora delar. Detta och den korta tidsramen för framtagning av den första vattentjänstplanen har lett till att projektgruppen har valt att slå ihop planerna. Detta följer också branschorganisationens ”Svenskt vatten” rekommendation. Särskilt berörda fastighetsägare informerades brevlades om planen och fick därmed möjlighet att lämna synpunkter.

Vattentjänstplanen innefattar förslag på diverse ambitionshöjningar, många olika åtgärder, flera övergripande mål och flera olika typer av resurskrävande utredningar. Det vore lovvärt om det i anknytning till åtgärdsplanen och inte minst inför framtida diskussioner togs fram en tydligare plan för utökade åtgärder inom VA-området. När det gäller VA-frågor är det lätt att förledas att

tro att VA-kollektivet kan finansiera vissa typer av utökad service. Ett exempel är en VA-rådgivartjänst som nämns i planen. En sådan tjänst kan dock inte finansieras av VA-kollektivet utan behöver gås igenom i samband med kommunens ordinarie budgetarbete. Likadant gäller framtagande av vissa modeller, arbete med dagvatten och liknande. Det är ofta så att VA-avdelningen åläggs ansvar för denna typ av arbete men det är av största vikt att övergripande frågor som också kräver finansiering lyfts i rätt forum, exempelvis samhällsbyggnadsutskott och kommunstyrelsen, givetvis med stöd av expertis från tekniska förvaltningen och ekonomiavdelningen. För att övergripande och strategiska frågor ska få rätt dignitet är det också viktigt att föreslå sådana typer av åtgärder i den ordinarie budgetprocessen och det är av vikt att samhällsbyggnadsavdelningen bevakar att så sker.

Kommentar:

Projektgruppen noterar synpunkten angående finansiering av åtgärder och VA-kollektivets roll. Ansvarsfördelningen av föreslagna åtgärder har diskuterats förvaltningsövergripande och varvid VA-kollektivets roll har beaktats.

I del 2, VA-policy, finns 51 olika visioner och strategier för Ljungby kommun att fokusera på. I del 3, handlingsplan finns därefter en åtgärdsplan som består av 14 åtgärder för de allmänna och enskilda VA-anläggningarna. I texten nämns att de åtgärder som sammanställts i planen har prioriterats utifrån hur strategisk viktiga de är. Det är däremot svårt att se mer konkret hur urvalet gått till och hur prioriteringarna är gjorda utifrån det som presenteras i VA-policyn i del 2. För tydlighetens skull hade det varit bra om det lättare gick att läsa sig till hur prioriteringarna är gjorda och varför. Delvis samma synpunkt kan framföras gällande hur utbyggnadsområdena har klassats. Hur urvalet av utbyggnadsområden har skett hade tjänat på en tydligare beskrivning. Det går visserligen att se vilka kriterier som ligger till grund för bedömningarna men utifrån kriterierna kan det ändå vara svårt att förstå hur urvalet därefter har gått till. Ett exempel är hur bedömningen mellan Torpa, Räfte och Sunnertorpa samt Odensjö har gjorts. Det är helt enkelt svårt att i planen läsa sig till varför det sistnämnda prioriteras högre än det förstnämnda.

Kommentar:

Åtgärder i handlingsplanen är ett resultat av behovsanalysen som redovisas i VA-översikten (del 1). Behovsanalysen utgår från det som har framkommit under arbetet med VA-planen där representanter från olika förvaltningar, bland annat tekniska förvaltningen, fanns representerade. I Bilaga 3 beskrivs varje åtgärd så att läsaren får en

bakgrund och förklaring. Formuleringen i handlingsplanen sida 74 "prioriterats utifrån hur strategisk viktiga de är" ses över.

Utbyggnadsplanen har reviderats och för några områden har klassningen ändrats med hänsyn till inkomna synpunkter. Förtydliganden har även gjorts i behovsbedömningen. Projektgruppen har ändrat benämningen "prioriteringsklasser" till typområden, då klassningen inte utgör en prioritering.

Gällande skillnaden i bedömningen mellan "Torpa, Räfte och Sunnertorpa" och Odensjö så hamnar områdena i olika kategorier då kunskapsläget är olika. Projektgruppen har bedömt att det krävs mer utredning för Torpa, Räfte och Sunnertorpa för att kunna avgöra om VA-försörjningen kan lösas med godtagbara enskilda lösningar samt hur förutsättningar ser ut för anslutning till kommunalt VA.

I lagen om allmänna vattentjänster står att en vattentjänstplan ska "innehålla kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall". I förslaget till vattentjänstplan nämns visserligen detta men framför allt tas arbetet med skyfallsåtgärder upp i bilagor. Ett alternativ vore att i stället ha med skyfallsanalys (bilaga 5) i planen på bekostnad av exempelvis listande av alla dokument, lagar, mål och direktiv som berör Ljungby kommuns vatten- och avloppsförsörjning. Detta inte minst med tanke på att det är svårt i vattentjänstplanen att se hur alla saker som tas upp och som berör VA-försörjningen kopplas till själva planen. Vattentjänstplanen hade helt enkelt tjänat på att förtydliga och ge en mer kortfattad beskrivning av alla dessa beröringspunkter och hur de hänger ihop med planen.

Kommentar:

Skyfallsanalysen har lagts i en bilaga då Länsstyrelsen kräver tydlighet gällande LOVA-finansierade dokument och övriga handlingar. Skyfallsanalysen är inte LOVA-finansierad och ska därför inte finnas med i huvuddokumentet. Projektgruppen håller med om att avsnittet om lagstiftning mm har blivit omfattande. Avsnittet flyttas till egen bilaga.

I vattentjänstplanen nämns dagvattenhantering en hel del och att det är viktigt att kommunen framöver prioriterar denna fråga. Exempelvis står att "En god planering och att skapa en långsiktigt hållbar dagvattenhantering för Ljungby kommun är en prioriterad fråga". Det hade dock varit önskvärt med ett resonemang hur dagvattenhantering ska prioriteras utifrån andra målsättningar i andra formella dokument. I såväl den nya översiktsplanen som i fördjupningen till den gamla (det vill säga centrumplanen) står det mycket om att Ljungby kommun ska arbeta med förtätning. Enligt dessa båda dokument är förtätning

inom både centralorten och inom serviceorterna i kommunen en framkomlig väg för framtida utveckling. Problemet med förtätning är att denna ofta kan försvåra dagvattenhanteringen. Det hade därför varit bra med ett djupare resonemang om vad som ska prioriteras högst av förtätning eller klok hantering av dagvatten. Visar det sig i ett sådant resonemang att det är möjligt att arbeta parallellt med de båda prioriteringarna, hade gärna en redogörelse fått föras om hur. Detta för att förtydliga vilket/vilka vägval som är lämpligt/lämpliga framöver. Det bör påpekas att just vattentjänstplanen möjligen inte är rätt forum för en sådan diskussion. Eftersom den typen av diskussion saknas i nyss nämnda styrande dokument är det dock av stor vikt att dessa frågor hanteras i andra lämpliga sammanhang.

Kommentar:

Projektgruppen noterar synpunkten angående förtätning och dagvattenhantering och de problem som kan komma att uppstå. Frågan kan inte avgöras i en vattentjänstplan då platspecifika förhållanden måste utredas. Frågeställningen kommer att behandlas inom den fortsatta planeringen för dagvatten- och skyfallshantering.

Det är vällovt att vattentjänstplanen tar upp behovet av en brandvatten- och en släckvattenplan. I dagsläget finns det ingen samlad strategi för hur dessa frågor ska hanteras och för kommunens utveckling är det nödvändigt att fram en plan för hur detta ska skötas framgent. Tekniska förvaltningen ser framtagandet som en kommunövergripande och strategisk fråga; dels ur synpunkten skydd för människor, dels för att näringslivets aktörer ska se Ljungby kommun som en attraktiv ort att etablera sig på. Med tanke på frågornas tyngd är det av stor vikt att resurser för denna plan prioriteras i framtida budgetarbete.

Kommentar:

Projektgruppen noterar synpunkten angående brand- och släckvattenplan.

3.4 Miljö- och byggnämnden Ljungby kommun

Beslut

Miljö- och byggnämnden lämnar följande yttrande I bilaga 3 – Handlingsplan för de allmänna och enskilda VA-anläggningarna, står följande under 11. Rådgivning om gemensamhetsanläggningar för vatten och avlopp Åtgärd Upprätta rutiner och ansvarsfördelning för rådgivning och stöd gällande bildande av gemensamhetsanläggningar för vatten och avlopp Ansvar Miljö- och byggförvaltningen, Miljöavdelningen. Tidplan Start 2024. Budget Inom ordinarie budget.

Miljö- och byggnämnden anser att detta är en viktig åtgärd som bör prioriteras men att utifrån den tillsynsplan som är tagen för år 2024 och de ekonomiska förutsättningar miljö- och byggnämndens har ryms ej detta inom budget.

Kommentar:

Efter avstämning med miljö- och byggförvaltningen och samhällsbyggnadsavdelningen har det bedömts vara tillräckligt med information och rådgivning om bildande av gemensamhetsanläggningar för VA på kommunens hemsida. Projektgruppen har därför beslutat att ta bort åtgärd 11 och istället införliva information och rådgivning om bildande av gemensamhetsanläggningar för VA i åtgärd 2 Informations- och kommunikationsplan.

Sammanfattning av ärendet

Enligt Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram ska varje kommun upprätta en VA-plan som omfattar dricksvatten, spillvatten och dagvatten och genomföra åtgärder i enlighet med planen så att miljökvalitetsnormerna för yt- och grundvatten ska kunna följas. För att uppfylla denna åtgärd antogs en VA-plan för Ljungby kommun under 2014. Från och med 1 januari 2023 ska varje kommun enligt 6a § lagen om allmänna vattentjänster (LAV) ha en aktuell vattentjänstplan som ska antas av kommunfullmäktige. Vattentjänstplanen ska innehålla kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna (kommunala) vattentjänster ska tillgodoses samt innehålla en bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA- anläggningarna ska klara en framtida belastning på grund av skyfall. Innan antagande eller ändring ska samråd om vattentjänstplanen ske. Efter avslutat samråd ska vattentjänstplanen ställas ut för granskning under minst fyra veckor innan planen kan antas i kommunfullmäktige. I samband med det nya lagkravet i LAV har Ljungby kommun valt att omvandla VA-planen till vattentjänstplan. VA-planen från 2014 har därför uppdaterats och aktualiserats samt kompletterats med nya delar enligt lagkravet. Vattentjänstplanen är ett strategiskt styrdokument som syftar till att skapa en långsiktig hållbar vatten- och avloppsförsörjning och god vattenstatus i hela kommunen. Denna vattentjänstplan omfattar hela kommunen, både de allmänna anläggningarna inom beslutade verksamhetsområden och de enskilda anläggningar som ligger utanför verksamhetsområdena. Planen sträcker sig över en 12-årsperiod. Vattentjänstplanens aktualitet ska omprövas i kommunfullmäktige minst vart fjärde år.

Miljö- och byggförvaltningen har granskat handlingarna och har följande synpunkter: I bilaga 3 – Handlingsplan för de allmänna och enskilda Va-anläggningarna, står följande

11. Rådgivning om gemensamhetsanläggningar för vatten och avlopp Åtgärd Upprätta rutiner och ansvarsfördelning för rådgivning och stöd gällande bildande av gemensamhetsanläggningar för vatten och avlopp Ansvar Miljö- och byggförvaltningen, Miljöavdelningen. Syfte och mål med åtgärden är att skapa goda rutiner inom kommunen för arbetet med att ge rådgivning och stöd vid bildandet av gemensamhetsanläggningar för VA. Beskrivning I områden där kommunen inte har ett ansvar att anordna kommunal VA-försörjning enligt § 6 LAV, är det de enskilda fastighetsägarnas ansvar att anordna, bekosta och driva sådana anläggningar. Att anlägga en godkänd vatten och avloppsanläggning kan många gånger vara både en dyr och tidskrävande investering för en enskild fastighetsägare. Därför kan det vara effektivare för fastighetsägare att investera i en gemensam anläggning tillsammans med sina grannar. Fördelar med en gemensam anläggning är bland annat miljöbesparingar, lägre anläggningskostnader och lägre kostnader för framtida drift. Enligt kommunens VA-policy ska kommunen stödja bildande av gemensamhetsanläggningar för VA i områden med bristfällig VA-försörjning och i nya fritidshusområden, där allmän anläggning inte planeras. Detta kan förslagsvis ske genom att kommunen erbjuder rådgivning till fastighetsägare för att höja kunskapen kring de administrativa bitarna kring en gemensam anläggning. I samband med framtagandet av denna plan har det inom kommunen identifierats ett behov av att ta fram rutiner för hur Ljungby kommun kan arbeta med rådgivning och stöd gällande bildande av gemensamma anläggningar för VA.

Tidplan Start 2024. Budget Inom ordinarie budget. Miljö- och byggförvaltningen anser att detta är en viktig åtgärd som bör prioriteras men att utifrån den tillsynsplan som är tagen för 2024 och de ekonomiska förutsättningar miljö- och byggnämnden har så ryms ej detta inom ordinarie budget.

3.5 Moderaterna

Del 1 VA översikt

Sida 19, i tabell 2 så beskrivs datumen för antagande av olika dokument, dessa kommer ju inte att gälla till 2036. Hur gör man när dessa dokument ändras, framkommer det någonstans?

Kommentar:

Vattentjänstplanen ska enligt lag aktualitetsprövas varje mandatperiod. I samband med denna prövning kan nya eller reviderade styrande dokument beaktas.

Sida 50, fjärde stycket angående statusen för konnektivitet, vad innebär det?

Kommentar:

Konnektivitet är ett begrepp som Vattenmyndigheten använder för att beskriva påverkan av vandringshinder, till exempel dammar och vägtrummor, som stänger av eller hindrar fri passage av fisk, andra djur och växter i vattensystemen.

Sida 51, Lidhultsån, vad behövs för att nå hög ekologisk status och varför har årtalet satts till 2039?

Kommentar:

Vattendraget påverkas starkt av vandringshinder. Vattenmyndigheten bedömer att det inte är möjligt att åtgärda problemen och därmed att uppnå god ekologisk status förrän 2039. Länk: <https://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA42790280>

Del 2 VA policy

Sida 65, näst sista punkten, vad innebär att säkerställa reservvatten? Nödvatten är ju en sak men reservvatten, vad är det?

Kommentar:

I bilaga 8 förklaras begreppen nödvatten och reservvattenförsörjning. Med reservvattenförsörjning menas att det finns en alternativ vattentäkt som kan användas ifall ordinarie vattentäkt inte kan användas.

Sida 66, ta bort inledande ordet "ska" i andra punkten under rubriken allmän spillvattenhantering. Som det står nu blir det "ska ska" när man läser det.

Kommentar:

Synpunkt noteras och ändras.

Sida 67, näst sista punkten, gäller utformningen av öppna dagvattenanläggningar också äldre och redan befintliga dagvattenflöden?

Kommentar:

Ja, här menas att öppna dagvattenlösningar bör anläggas inom befintlig bebyggelse och nya exploateringsområden.

Sida 68, sista stycket, vill vi moderater ta bort ordet efterfrågan. Så att texten istället lyder "VA-försörjningen sker i takt med ekonomiska förutsättningar"

Kommentar:

Projektgruppen föreslår att ordet "efterfrågan" ersätts med behovet, då kommunens skyldighet att anordna allmänt VA enligt LAV är behovsstyrd.

Sida 80, sista punkten på sidan, Avstånd till befintlig allmän VA-anläggning. Här behövs definieras vad som är relevant, när är det tillräckligt nära?

Kommentar:

Behovsbedömningens huvudkriterier är antalet hushåll (större sammanhang), hälsoskäl och miljöskäl. Dessa ligger till grund för behovsbedömningen. Enligt flera beslut i VA-nämnden (numera Mark- och miljödomstolen) kan dock i en samlad bedömning hänsyn tas till andra aspekter som närhet till befintligt ledningsnät och andra anläggningstekniska förutsättningar. Det definieras inte vad som är tillräckligt nära och enbart närhet kan inte ersätta behovet utifrån hälsa och miljö. Projektgruppen föreslår att "närhet" tas bort som kriterium då det inte ingår i behovsbedömningen och lätt kan missuppfattas. Stycket förtydligas.

Sida 81, figur 19, saknas en bild där det står "Närhet till allmänt VA". Då blir det konsekvent med det som står på sidan 8 och indelningen där.

Kommentar:

Se kommentar ovan. Figuren ändras inte då närhet till befintligt nät inte ingår som ett kriterium för behovsbedömningen.

Sida 82, tabell 7, här beskrivs att olika färger (grönt, blått, gult) har olika betydelser. På sidan 83 tabell 8 har alla olika områden fått färgen blå vilket blir lite förvirrande.

Kommentar:

Färgerna syftar till tabell 9 "utbyggnadsområden" på sidan 83. I tabell 8 på sidan 83 anges endast antal hushåll och om området utgör ett "större sammanhang", värderingen dvs vilken kategori området får görs i tabell 9.

Sida 84, tabell 9, Anser vi moderater att Mjäryd inte ska tillhöra de områden som är markerade som utbyggnadsområden. Området är ren landsbygd/jordbrukslandskap.

Kommentar:

Med hänsyn till inkomna synpunkter och efter avstämning med Miljö och bygg föreslår projektgruppen att Mjäryd klassas som "Område med enskilda lösningar eller gemensamhetsanläggningar" i stället för utbyggnadsområde. Området utgör inget större sammanhang (mindre än 20 hus), vilket bedömdes fel tidigare. Det föreligger därmed ingen skyldighet för kommunen att anordna en allmän VA-anläggning.

Sida 85, delen om Tuna, vi moderater anser att Tuna inte ska tillhöra de områden som är markerade som utbyggnadsområden. Området är ren landsbygd/jordbrukslandskap

Kommentar:

Med hänsyn till inkomna synpunkter och efter avstämning med Miljö och bygg föreslår projektgruppen att Tuna klassas som "Område med enskilda lösningar eller gemensamhetsanläggningar" i stället för utbyggnadsområde. Området har goda förutsättningar för godtagbara enskilda lösningar, samtidigt som miljöeffekten av en eventuell utbyggnad och anslutning till det allmänna VA-nätet bedöms vara begränsad.

Bilaga 3, sida 5, 6e stycket som börjar med "Enligt åtgärdsprogrammet". Här bör det under punkten 1 framgå vad som menas med 50 personer. Är det året runt boende, eller är det personekvivalenter.

Kommentar:

I stycket citeras åtgärdsprogrammet. Vattenmyndigheten anger inte hur antalet 50 personer ska tolkas och i dricksvattensammanhang används inte personekvivalenter. Bedömningen av vilka vattentäkter som omfattas av kravet görs inom ramen för vattenförsörjningsplanen. Ingen ändring av stycket.

Bilaga 3, sida 15, ökningen av tillsyn är den föranledd av att vi inte följer gällande lagar? Som det är i dag så har vi nämligen inte resurser att göra det som föreslås.

Kommentar:

Det som anges i vattentjänstplanen angående ökad åtgärdstakt för tillsyn anknyter till tillsynsmyndighetens egna verksamhetsmål. Det är myndigheten själv som avgör hur målet ska uppnås, exempelvis genom prioriteringar, ökad bemanning, förbättrade rutiner eller liknande.

3.6 Socialdemokraterna

Vi socialdemokrater finner att Ljungby kommun har både infrastruktur, vattenförsörjning, avloppshantering och vår miljö i denna vattentjänstplan för Ljungby kommun 2024-2036.

För framtiden är det viktigt att tänka vatten i alla lägen. Det är vårt viktigaste livsmedel och vi bör kunna nå ut till allmänheten om olika sätt att hushålla rätt med vatten. Vatten är viktigt för oss, men även till alla andra hushåll i angränsande kommuner och landskap.

Vi vill särskilt belysa avsnitt om vattenförsörjning att vattentillgång skall kunna ske säkert. Ljungby kommun har säkert detta med sig i säkerhetsarbetet runt medborgarna. Det är också viktigt att kommunen har kontroll över de värden med eventuella föroreningar som människan inte skall dricka.

När det gäller både vatten och avlopp för kommunalt vatten förordas att metoden, d.v.s. vilken utbyggnad av va ska ske, ska avgöras av tjänstemännen och inte politiken. Vi anser att kommunens företrädare i tidig dialog tillsammans med medborgarna får information och önskemål om vad som är det lämpligast lösning för deras område. Naturligtvis utan att för den skull inte äventyra kommunens ansvar enligt livsmedelslagen §6. Kostnader och taxor, vilket enskilt arbete som behöver göras för vattenkvalité m.m. bör vid ett sådant tillfälle redovisas för varje fastighetsägare.

Kommentar:

Syftet med utbyggnadsplanen är att ge kommunen ett långsiktigt planeringsunderlag. Syftet är också att fastighetsägare som berörs av planen i ett tidigt skede ska få information. Inom ramen för detta samråd har särskilt berörda fastighetsägare informerats brevlades. Utbyggnadsplanen är ett levande dokument och inte juridiskt bindande. Planen ses över regelbundet och om förutsättningarna ändras kan även planen komma att behöva justeras. Innan ett område förses med en allmän VA-anläggning måste beslut om verksamhetsområde fattas av kommunfullmäktige. I detta skede förs en dialog med berörda fastighetsägare. Är ett område beslutat verksamhetsområde har VA-huvudmannen skyldighet att snarast bygga ut den allmänna VA-anläggningen.

Framöver bör vi även ha koll på vårt reningsverk och hur mycket det klarar av så att det går i takt med kommunens vision.

Kommentar:

Synpunkt noteras.

3.7 Sverigedemokraterna

Stryk alla tilltänkta kommunala utbyggnadsområden inklusive Torpa-Ränte-Sunnertorpa. Huvudregel ska vara att den att man löser sitt VA antingen i gemensamhetsanläggning eller enskilt. Vi ska inte behandla våra medborgare styvmoderligt utan låta medborgarna ta ansvar att ordna sitt VA själva med stöd från kommunens VA-avdelning. Dessutom gör vi samhället mycket mer sårbart om vi ansluter alla till kommunalt VA.

Kommentar:

Kommunens skyldighet att anlägga en allmän VA-anläggning styrs av Lagen om allmänna vattentjänster, 6 §. Behovsbedömningen görs från fall till fall och det finns inget lagstöd för en generell "huvudregel".

Även tidigare beslutade verksamhetsområden (Toftaholm, Mjälén-Bollstad, Mjäryd) ska omvärderas med hänvisning till den nya lagen om paragraf 6 områden där vi anser att kommunen inte alltid ska vara huvudman. Det finns även en ekonomisk aspekt i det att kommunala ledningar blir väldigt dyra och därmed ökar VA-taxan för alla anslutna och gör att kommunen måste låna upp mer investeringsmedel. Det blir också väldigt dyrt för den enskilde medborgaren som blir intvingad i ett verksamhetsområde.

Kommentar:

Inom ramen för denna vattentjänstplan görs ingen ny bedömning för redan beslutade verksamhetsområden.

Vi anser att det måste göras en gedigen utredning om kapaciteten på våra reningsverk och vattenverk innan vi kan överväga att ansluta fler till dessa. Vi tycker att fler vattentäcker bör utredas och inte bara satsa på en. Vi tycker utredningarna borde gjorts innan vattentjänstplanen.

Kommentar:

Synpunkter noteras.

Fastigheter med enskilda avlopp som inte uppfyller dagens miljökrav där äldre personer är ägare och folkbokförd på fastigheten där det väntas ägarbyte inom en snar framtid ska nedprioriteras, såvida det inte medför uppenbar miljöfara. Vid ägarbyte skall åtgärder vidtas.

Kommentar:

Synpunkter noteras.

Vi tycker att det är för lite fokus på ledningsförnyelse i vattentjänstplanen. Vi anser att det är hög prioritet på att vi lägger mer resurser på detta och mindre på utbyggnad.

Kommentar:

Projektgruppen instämmer att ledningsförnyelse är en viktig fråga. En drift- underhålls- och förnyelseplan tas fram under 2024.

Mycket större fokus på vattenkvalitet, för lite skrivet om lösningar för att rena bort gifter som PFAS, Dioxin, 1:4 dioxan.

Kommentar:

Vattenkvalitetsfrågor behandlas vidare i vattenförsörjningsplanen som tas fram under 2024.

Sakfel om Bolmån och Skeens reningsverk, recipient är inte sjön Bolmen som ligger uppströms utan påverkar Kösen-Bolmån-Exen mm.

Sakfel om Torpaån, och Torpa reningsverk, recipient är inte sjön Mäen som ligger uppströms utan påverkar Torpaån-Bolmån-Kösen mm.

Kommentar:

Ovanstående felen rättas.

3.8 Miljöpartiet

MP anser det mycket viktigt att VA frågan får större betydelse i samhällsplaneringen och anser att vattentjänstplanen med återkommande revideringar och uppdateringar är ett viktigt instrument.

Generella synpunkter:

1. Eftersom det inte finns obegränsade ekonomiska resurser hos de som ska betala (VA-kollektivet) för investeringar, drift och underhåll av allt som berör vatten och avloppsproblematiken är det viktigt att prioritera det som föreslås ska investeras och då måste man veta vad kostnaden är för resp. investering. MP saknar kostnadsbedömningar i Vattentjänstplanen vilket det fanns i de VA-utredningar som gjordes 2012/2013. I förslaget räknas upp många olika investeringsbehov men det är ekonomiskt helt omöjligt att genomföra alla dessa investeringar utan att kraftigt höja VA-taxan vilket då drabbar VA-kollektivet som är ca 2/3 av Ljungbys invånare plus skolor, förskolor, äldreboenden, fritidsanläggningar, industrier, butiker mm.

Kommentar:

Synpunkt noteras. VA-handlingsplanen förtydligas med ett avsnitt om "Finansiering VA-utbyggnad" och VA-policyn kompletteras med stycke om beslutsunderlag inför stora investeringar.

2. I planen finns beskrivet ett antal olika nya kommunala verksamhetsområden för vatten och avlopp men ingen beskrivning om alternativet rådgivning och uppmuntran till gemensamhetsanläggningar där de boende i området själva eller med hjälp av entreprenör sköter anläggningarna. Om detta alternativ blir verklighet slipper VA-kollektivet bekosta dessa anläggningar och ekonomiska resurser frigörs för nödvändiga investeringar inom VA. Det finns dessutom i flera av de föreslagna och beslutade verksamhetsområden fungerande styrelse och ledning för drift och underhåll av gemensamhetsanläggningarna och det finns då inget behov att tvinga på dessa boende med kommunalt VA som de inte vill ha. Lagstiftningen kan inte tvinga fungerande enskilda och gemensamma avloppsanläggningar att anslutas i kommunala verksamhetsområden för VA om anläggningarna uppfyller gällande krav.

Kommentar:

Rådgivning och information om gemensamhetsanläggningar för VA har införlivats i åtgärd 2 Informations- och kommunikationsplan.

3. Det nämns inget eller mycket lite i förslaget om de problem som finns med evighetskemikalier (olika PFAS-ämnen) och nitrat och ev. andra kemikalier som kan finnas i vissa av kommunens vattentäkter och de problem det medför för att mixa de olika täkternas vatten så att gränsvärden klaras. Det nämns heller inget om de domar (Kallinge) när det gäller PFAS som innebär att det bolag/förvaltning som levererat vatten med för hög PFAS-halt kan bli skadeståndsskyldigt till de som drabbats. Gränsvärden för PFAS har sänkts men MP anser att Ljungby kommun ska rena dricksvatten så att det inte finns några PFAS ämnen i det dricksvatten som levereras till ca 20 000 Ljungbybor.

Kommentar:

Vattenkvalitetsfrågor behandlas vidare i vattenförsörjningsplanen som tas fram under 2024.

4. Det kommer sannolikt bli alltmer viktigt att hushålla med dricksvatten och information om hur vi kan göra för att minska användning av dricksvatten kommer behövas inom skola och hushåll mm. Det behövs återkommande årlig information och utbildning om detta. Vi behöver arbeta med

beteendeförändringar när det gäller vårt sätt att använda dricksvatten eftersom det är troligt att klimatförändringar kommer minska tillgången till dricksvatten. Exempel: Samla regnvatten för att vattna med, ha en eller två flaska/flaskor vatten i kylskåpet i stället för att spola kallvatten till det kommer kallt vatten att dricka. Vi behöver vänja oss vid att inte slösa med renat dricksvatten till allt som vi gör idag.

Kommentar:

Informationsinsatser för att öka kunskapen om hur vi bäst använder och värnar vårt vatten finns med som en åtgärd.

5. MP anser att det viktigaste när det gäller vattentjänstplanen är vattenförsörjningen och det måste komma före nya verksamhetsområden för vatten och avlopp. I dag är Ljungbyborna helt beroende av ett vattenverk och detta är som vi förstått underdimensionerat eftersom det är rutin att införa bevattningsförbud när det blir torrperiod och Ljungbyborna vill vattna sina trädgårdar och inte har annat vatten att tillgå än det som finns i kranen. Bergaåsen i Ljungby kommun förser Växjö och Alvesta med dricksvatten och det brukar inte införas bevattningsförbud där. Investeringen för vatten från Bergaåsen har bekostats av Växjö och Alvesta kommuner. Ljungby kommun borde också se till att ha tillräcklig kapacitet när det gäller vattenförsörjning för att slippa bevattningsförbud. Dessutom borde det vara lönsamt för VA-kollektivet när Ljungbyborna vattnar med kommunalt dricksvatten eftersom kostnaden för villaägaren för bevattningsvattnet är samma fast vattnet som används för bevattning inte belastar avloppsreningsverket och då ingen kostnad för reningen. Det är sannolikt tekniskt genomförbart att Ljungby kommun gör något liknande som Växjö och Alvesta gjorde för ett antal år sedan.

Kommentar:

Synpunkter noteras. Vattentäcksfrågor behandlas vidare i vattenförsörjningsplanen som tas fram under 2024.

6. Det finns ingen reserv för Ljungbys vattenverk (vad MP känner till) och det måste finnas en helt oberoende anläggning inkl. vattentäkt/täkter driftsatt och klar som klarar behovet om det befintliga vattenverket och/eller vattentäkter skulle slås ut på något sätt. Det blir enorma problem för 20 000 Ljungbybor om detta skulle hända.

Kommentar:

Synpunkter noteras. Vattentäcksfrågor behandlas vidare i vattenförsörjningsplanen som tas fram under 2024.

7. Det nämns i planen att det produceras och skickas ut drygt 1,4 miljoner m³ vatten per år. Det nämns att det läcker ut vatten som aldrig kommer fram till kunderna men det står inget om hur mycket som mäts ute hos förbrukarna. MP anser att det är viktigt att veta hur mycket som kommer fram till kunder och då veta hur mycket vatten som försvinner i läckor eller på annat sätt inte mäts. Det är inte omöjligt att den största förbrukaren av vatten är "läckan".

Kommentar:

Synpunkter noteras.

8. Det står i vattentjänstplanen att det kommer in ca 2,6 miljoner m³ avloppsvatten till Ljungbys avloppsreningsverk vilket innebär att tillskottsvatten eller som det ibland kallas ovidkommande är ca 46 %. Eftersom en del vatten används för bevattning som inte belastar avloppsreningsverket är %-satsen tillskottsvatten sannolikt högre än 46 %. Eftersom spillvattenledningar av säkerhetsskäl ligger längst ner så kan läckande dagvattenledningar och dricksvattenledningar rinna ner till spillvattenledningar och då bli oönskat tillskottsvatten som belastar avloppsreningsverket med högre utsläpp till recipienten Lagan för vidare transport till Laholmsbukten och Kattegatt som inte behöver dessa onödiga utsläpp. Det är självklart även en kostnad för VA-kollektivet att rena tillskottsvatten som inte ska komma till reningsverket. En annan källa till tillskottsvatten är felkopplade dränerings- och stuprörsvatten som i stället för att gå till dagvattensystemet är kopplat till spillvatten. Det framgår inte i planen hur stort detta problem är och i vilken omfattning problemet utreds och åtgärdas.

Kommentar:

Synpunkter noteras. En förnyelseplan för ledningsnätet kommer att tas fram under 2024. Med detta kommer VA-avdelningen att etablera ett arbetssätt för värdering av behovet av förnyelse där felkopplingar och utredning av dessa ingår.

9. Ledningsförnyelse (ledning för dagvatten, spillvatten och dricksvatten) var med redan i utredningen från 2013/2014 och då bedömdes den nödvändiga kostnaden till 16 miljoner kr/år. Det har investerats betydligt mindre än 16 miljoner kr/år i ledningsförnyelse de senaste 10 åren och kostnaden per meter visar sig vara mycket hög (exempel Bergagatan). Det nämns i planen att

kostnaden för ledningsförnyelse kommer öka men det framgår inte jämfört med utredningen 2013/2014 eller med verkligt utfall senaste åren. MP anser att det troligen behöver investeras minst 50 miljoner kronor per år i ledningsförnyelse ett antal år framåt i tiden.

Kommentar:

Synpunkter noteras. En förnyelseplan för ledningsnätet kommer att tas fram under 2024.

10. Rening av läkemedelsrester är ett problem som är vanligt i kommunala reningsverk men som är ett mindre problem i enskilda avlopp med infiltration. Det nämns inget i utredningen om hur vi ska hantera läkemedelsrester i våra avloppsreningsverk. MP anser att det är ett problem som behöver utredas och åtgärdas.

Kommentar:

Synpunkter noteras. Projektgruppen har identifierat problematiken med läkemedelsrester, vilket anges i VA-översikten. Projektgruppen har dock valt att inte ta med läkemedelsrening som en åtgärd i detta skede. Läkemedelsrening kräver mycket avancerad teknik och krav ställs i dagsläget endast på stora reningsverk.

11. Återanvändning av näringsämnen i kommunala reningsverk är nödvändigt för att minska behovet av nyproducerade gödningsmedel. Det omnämns inte i utredningen vad vi kan och ska göra för att ta vara på den resurs som finns i kommunalt avloppsvatten.

Kommentar:

Synpunkter noteras.

12. Ny vattentäkt omnämndes i utredningen 2013/2014 men inget har hänt sedan dess vilket har inneburit att bevattningsförbud är standard torra somrar.

Kommentar:

Synpunkter noteras. Vattentäktfrågor behandlas vidare i vattenförsörjningsplanen som tas fram under 2024.

13. I utredningen nämns "Fjärde röret" i ledningsnätet. Fjärde röret är t.ex. åvatten som är grovt renat från partiklar. Det anser MP är ett bra förslag. I dag används prima dricksvatten för industrivatten och för bevattning av trädgårdar mm. Förslag är att vi börjar med att i nybyggda områden och där ledningsförnyelse sker lägga ner det fjärde röret för att i framtiden kunna leverera ett billigare och mindre renat vatten att användas för t.ex. bevattning

och i framtiden eventuellt även för spolning av toaletter. Då minskas behovet av dricksvatten som har genomgått en mer avancerad och kostsam rening. Siffran 25-30 % av förbrukat vatten kan vara spolvatten till toaletter och det går lika bra med åvatten för att spola toaletter.

Kommentar:

Synpunkter noteras.

14. Bräddning från avloppsreningsverk vid skyfall eller andra problem är absolut inte bra för miljön. Det borde inte få förekomma och åtgärder mot detta måste utredas och verkställas. T.ex. genom att dammar byggs i anslutning till reningsverk eller pumpstationer som används som buffert om/när behov uppstår. Men den viktigaste åtgärden för att minska risken för bräddning är troligen ledningsförnyelse och se till att det inte kommer regn och dräneringsvatten till spillvattennätet.

Kommentar:

Synpunkter noteras.

15. I planen nämns hög skyddsnivå och siffran 100 meter från vatten för infiltration nämns i planen. Ljungby kommuns avloppsreningsverk i Bollstad har infiltrationsbädd som ligger 5-10 meter från sjön Bolmen och dessutom uppsamlingsrör för lakvatten som pumpas direkt ut i sjön Bolmen söder om bron. Detta lakvatten innehåller näringsämnen och kolibakterier. Utsläppet är några 100 meter från närliggande badplatser. Detta utsläpp har pågått under mycket lång tid och MP har föreslagit åtgärd av detta regelbundet varje år sedan 2016 men tyvärr har det inte beaktats i budgeten.

Kommentar:

Bollstad avloppsreningsverk kommer att avvecklas, området ansluts till Ljungby avloppsreningsverk via överföringsledning.

16. När det gäller kostnaden för att ansluta t.ex. en villa i ett nybyggt villaområde så betalar villaägaren via anslutningsavgiften ungefär den verkliga kostnaden för anslutningen vilket är ca 110 000 kronor. När det gäller kostnaden för att ansluta en villa eller fritidsbostad till kommunalt VA i de föreslagna nya verksamhetsområdena är den verkliga kostnaden minst 10 gånger högre än vad fastighetsägaren betalar. Detta innebär att övriga VA-kollektivet i all framtid måste sponsra dessa anslutningar via högre VA-taxa såvida inte politiken beslutar att "särtaxa" ska gälla vilket innebär kostnadstäckning ska tas ut av den som ansluts.

Kommentar:

Ovanstående upplysning noteras.

Övrigt: På sidan 40 i vattentjänstplanen står:

7. Enskild VA-försörjning

Alla VA-anläggningar som inte är allmänna är enligt lagen om allmänna vattentjänster enskilda. Det innebär att det är den enskilde fastighetsägarens ansvar att ordna med vatten och avlopp för sin fastighet. I Ljungby kommun har omkring 30 % av kommunens invånare enskild VA-försörjning.

Det förekommer att fastighetsägare går samman och skapar gemensamhetsanläggningar för avlopp, där den vanligaste lösningen är att de ansluter direkt till en recipient.

MP anser att detta är en helt felaktig beskrivning av gemensamhetsanläggningarnas funktion. Det normala är att avloppsvattnet först går till slamavskiljare där grövre partiklar avskiljs och töms regelbundet för transport till Ljungbys avloppsreningsverk. Vätskefasen går därefter till infiltrationsbädd där rening sker innan vätskan går till grundvattnet. Beskrivningen som nämns i planen tolkar MP som att avloppet går direkt till en recipient utan rening.

Kommentar:

Synpunkt beaktas. Texten på sida 40 ändras.

3.9 Centerpartiet

Ett välutarbetat dokument, men vi ifrågasätter att man slagit ihop VA plan med vattentjänstplan. Risk är att man blandar ihop och skapar mer problem och frågeställningar.

1. Behövs tas fram någon form av lightversion, mindre och lättläst version av texten, eftersom dokumentet är så omfattande.

Kommentar:

Projektgruppen håller med om att dokumentet är omfattande och det har diskuterats om planerna kan/bör slås ihop eller inte. Det nya lagkravet om vattentjänstplaner trädde i kraft mitt under arbetet med VA-planen. Även om planerna grundas i olika bestämmelser (Vattenmyndighetens åtgärdsprogram och Lagen om allmänna vattentjänster) är de överlappande i stora delar. Detta och den korta tidsramen för framtagning av den första vattentjänstplanen har lett till att projektgruppen har valt att slå ihop planerna. Detta

följer också branschorganisationens "Svenskt vatten" rekommendation. En lightversion ryms inte inom ramen för projektbudgeten.

2. I bilaga 3 – Handlingsplan för de allmänna och enskilda VA-anläggningarna. Det står "Rådgivning om gemensamhetsanläggningar för vatten och avlopp". Att upprätta rutiner och ansvarsfördelning för rådgivning och stöd gällande bildande av gemensamhetsanläggningar för vatten och avlopp är viktigt. Frågan är hur finansieringen ska hanteras? Finns verkligen utrymme för det i befintlig budget i MoB?

Kommentar:

Efter avstämning med miljö- och byggförvaltningen och samhällsbyggnadsavdelningen har det bedömts vara tillräckligt med information och rådgivning om bildande av gemensamhetsanläggningar för VA på kommunens hemsida. Projektgruppen har därför beslutat att ta bort åtgärd 11 och istället införliva information och rådgivning om bildande av gemensamhetsanläggningar för VA i åtgärd 2 Informations- och kommunikationsplan.

3. I lagen om allmänna vattentjänster står att en vattentjänstplan ska "innehålla kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall". I förslaget till vattentjänstplan nämns visserligen detta men framför allt tas arbetet med skyfallsåtgärder upp i bilagor. Centerpartiet tror det vore viktigt att i stället ha med skyfallsanalys (bilaga 5) i planen istället för alla listade dokument, lagar, mål och direktiv som berör Ljungby kommuns vatten- och avloppsförsörjning.

Kommentar:

Skyfallsanalysen har lagts i en bilaga då Länsstyrelsen kräver tydlighet gällande LOVA-finansierade dokument och övriga handlingar. Skyfallsanalysen är inte LOVA-finansierad och ska därför inte finnas med i huvuddokumentet. Projektgruppen håller med om att avsnittet om lagstiftning mm har blivit omfattande. Avsnittet har lyfts ut till en egen bilaga.

4. I vattentjänstplanen nämns dagvattenhantering en hel del och att det är viktigt att kommunen framöver prioriterar denna fråga. Exempelvis står att "En god planering och att skapa en långsiktigt hållbar dagvattenhantering för Ljungby kommun är en prioriterad fråga". Här tror vi att ett resonemang om hur dagvattenhantering ska prioriteras utifrån andra målsättningar i andra formella dokument bör föras dialog om. I såväl den nya översiktsplanen som i fördjupningen till den gamla står det mycket om att Ljungby kommun ska arbeta

med förtätning. Enligt dessa båda dokument är förtätning inom både centralorten och inom serviceorterna i kommunen en framkomlig väg för framtida utveckling. Men här ser vi också ev problem med förtätning och att det ofta kan försvåra dagvattenhanteringen. Det hade därför varit bra med en diskussion om vad som ska prioriteras högst, förtätning eller klok hantering av dagvatten. Går det att bättre arbeta parallellt med dessa hade det även varit bra med hur man skulle kunna göra det. Det bör påpekas att just vattentjänstplanen möjligen inte är rätt forum för en sådan diskussion, men eftersom den typen av diskussion saknas i nyss nämnda styrande dokument är det dock av stor vikt att dessa frågor hanteras i andra lämpliga sammanhang.

Kommentar:

Projektgruppen noterar synpunkten angående förtätning och dagvattenhantering och de problem som kan komma att uppstå. Frågan kan inte avgöras i en vattentjänstplan då platsspecifika förhållanden måste utredas. Frågeställningen kommer att behandlas inom den fortsatta planeringen för dagvatten- och skyfallshantering.

3.10 Vänsterpartiet

Den sammanfattande slutsatsen av Vattentjänstplanen är att den är välgjord, att det är oerhört mycket som behöver göras, att Ljungby kommun ligger långt efter och att klimatkrisen förvärrar situationen allvarligt. Och att det är oerhört viktigt för oss som kommun, för fastighetsägare, näringsidkare och enskilda att vi har rent vatten, att avlopps- och dagvattensystemen fungerar m.m.

Det är ett positivt förslag att det ska finnas en övergripande VA-grupp som är med tidigt i planeringen av t.ex. nya bostadsområden. Det är också angeläget att industrier och andra verksamheter kan få tillgång till tekniskt vatten istället för att använda dricksvatten.

Vi kan se att inläckaget av tillskottsvatten i spilledningarna är otroliga 40–50%, vilket leder både till bräddning, översvämningar och risk för att det inte går att upprätthålla god reningseffekt. Trots detta ska det inte börja åtgärdas förrän 2025, vi anser att det behöver åtgärdas snarast.

Kommentar:

Projektgruppen instämmer med att arbetet för att minska andelen tillskottsvatten är viktigt. Projektgruppen anser dock att tidplanen bibehålls. Tidplanen har tagits fram med hänsyn till respektive förvaltningens resurser och genomförandet av övriga åtgärder.

Med tanke på att det finns så många viktiga och akuta insatser att göra är det desto mer angeläget att följa den nya vattentjänstlagen som tydliggör att vid bedömning av behovet av vattentjänster ska hänsyn tas till förutsättningarna för att tillgodose behovet genom enskild anläggning, vilket innebär att kommunernas ansvar minskar. Då kan kommunerna satsa på det som verkligen måste göras.

Kommentar:

Vid framtagning av utbyggnadsplanen har den nya vattentjänstlagen beaktats. Utbyggnadsplanen har reviderats utifrån inkomna synpunkter.

Vi saknar hur kopplingen ser ut till klimatanpassningsplanen.

Kommentar:

Verksamhetsplanen för klimatanpassning innehåller översiktliga konsekvensanalyser av klimatförändringen och det anges "tänkbara åtgärder" för den tekniska försörjningen där VA-försörjningen ingår. Exempelvis nämns skyfallskartering eller kartläggning av ledningsnätet. Vattentjänstplanen kopplar till denna övergripande analys på så vis att relevanta åtgärder tas upp, konkretiseras och tidsätts i VA-handlingsplanen.

3.11 Vidösterns Samfällighetsförening

Styrelsen för Vidösterns Samfällighetsförening, vilken förvaltar gemensamhetsanläggningarna Ljungby Erikstad GA:1-4 samt GA:7-8 där GA:4 är gemensamhetsanläggning för dricksvatten och GA:8 är för avlopp, lämnar härmed sina synpunkter på förslaget till vattentjänstplan för Ljungby Kommun. Medlemmarna i Vidösterns Samfällighetsförening ("samfälligheten") berörs så till vida att området Erikstad föreslås läggas till som utbyggnadsområde för allmänt VA. Samfällighetens styrelse har med utgångspunkt i föreningens stadgar försökt se till alla medlemmars intressen och hur de skulle påverkas av förslaget.

Området Erikstad ligger i direkt anslutning till sjön Vidöstern och omfattar ca 35 hus. Majoriteten av husen används som fritidsbostäder och nyttjas under en begränsad tid varje år. För närvarande tas spillvattnet i området om hand genom ett antal enskilda avlopp. Den största anläggningen är den som förvaltas av Vidösterns Samfällighetsförening genom gemensamhetsanläggning GA:8, till vilken 20 fastigheter är anslutna. Avloppsanläggningen anlades 2004 i samråd med Ljungby Kommun och består av slamavskiljare, ledningsnät och infiltrationsbäddar.

Informationen om att Erikstad föreslås som ett utbyggnadsområde för allmänt VA kom oväntat för samfällighetens styrelse och styrelsen har under december 2023 arbetat för att förstå orsaken till förslaget genom bland annat ett flertal kontakter med tjänstemän på Ljungby Kommun. Det har då framkommit via kommunens Miljöavdelning att tre av fyra infiltrationsbäddar i den gemensamma avloppsanläggningen inte godkändes vid kommunens senaste miljötillsyn i juni 2022. Utfallet av tillsynen samt behovet av åtgärder eller alternativ lösning ska ha skickats ut av Ljungby kommun. Kopia av handlingen visar att utskicket adresserats till annan mottagare än styrelsen, varför samfällighetens styrelse inte nåtts av informationen. Det förklarar varför samfällighetens styrelse fram till december 2023 varit helt ovetande om anläggningens status och att den genom det inte är godkänd.

Samfällighetens styrelse vill med detta som bakgrund ges möjlighet att tillsammans med Ljungby Kommun utreda vilka alternativ som finns för att uppnå en godkänd spillvattenslösning för hela området Erikstad. En lösning som kan hantera befintlig så väl som framtida bebyggelse och som är ekonomiskt försvarbar utifrån andelen fritidsbostäder och områdets karaktär. Till dess resultatet av den gemensamma utredningen är klart föreslår styrelsen att området Erikstad får prioriteringsklass "utredningsområde" istället för "utbyggnadsområde".

Kommentar:

Efter inkomna synpunkter och avstämning med tillsynsmyndigheten föreslår projektgruppen att utbyggnadsplanen revideras gällande Erikstad. Området klassas som bevakningsområde i stället för utbyggnadsområde. Detta innebär att kommunen vid nästa aktualisering av vattentjänstplanen gör en ny bedömning om VA-försörjningen i Erikstad kan lösas med godtagbara enskilda anläggningar. En gemensamhetsanläggning ska vara väl fungerade och uppfyller ställda miljökrav vilket i dagsläget inte är fallet. Då området i övrigt uppfyller kraven enligt 6 § LAV kan kommunen bli skyldig att anordna en allmän VA-anläggning i Erikstad.

3.12 Medborgare Erikstad

1. Fastighet 1

Beträffande förslaget om att Erikstad ska bli nytt kommunalt VA-område och att vår / våra föräldrars före detta fastighet Erikstad x:x ska bli ansluten till kommunalt VA-område i framtiden, så är vår synpunkt att vi inte tycker att det är nödvändigt. Vatten och avloppsanläggningen som bedrivs av Vidöstern Samfällighetsförening fungerar perfekt för ett fritidshus område.

Vår fastighet Erikstad x:x är ett fritidshus som enbart används några veckor varje år av familjen. Dessutom kommer kostnaderna för ett kommunalt VA uppgå till omkring 250 000 kr per fastighet (enligt Carina Axelsson på Tekniska Förvaltningen i Ljungby Kommun) som verkar orimlig för oss.

Kan Ni ge oss en förklaring om detta eftersom vi som fastighetsägare ej har blivit kontaktade direkt av Ljungby Kommun.

Kommentar:

Vattentjänstplanens syfte är bland annat att fastighetsägare i ett tidigt skede ska få information om fastigheten ingår i ett planerat utbyggnadsområde. Av denna anledning har samtliga fastighetsägare i Erikstad blivit skriftligen informerade om samrådet av planen. Utbyggnadsplanen är inte juridisk bindande och innan ett område får kommunalt VA tas beslut om verksamhetsområde i kommunfullmäktige. När denna process inleds kontaktas och informeras berörda fastighetsägare.

Utbyggnadsplanen revideras utifrån inkomna synpunkter och Erikstad klassas som bevakningsområde. Se även kommentar under avsnitt 3.11.

2. Fastighet 1

Vi är Sedan 1976 ägare till vart hus Erikstad x:x och år 2020 skrev vi över huset på våra döttrar x och x. Vi är från början anslutna till Vidöstern Samfällighetsförenings Vatten och avloppsanläggning. Detta har fungerat under alla dessa år utan problem. Vi ser inte av vilken anledning till att en fungerande anläggning skall bytas ut till ett allmänt VA System.

Kommentar:

Utbyggnadsplanen revideras utifrån inkomna synpunkter och Erikstad klassas som bevakningsområde. Se även kommentar under avsnitt 3.11.

3. Fastighet 1

År 2020 skrev våra föräldrar över fastigheten Erikstad x:x på mig och min syster. Beträffande allmänt VA System är vi av den mening att en fullkomlig fungerande vatten och avloppsanläggning inte skall bytas ut till ett allmänt VA System. Dessutom tillkommer extra onödiga kostnader.

Jag skulle gärna få information om varför ni anser att detta är nödvändigt.

Kommentar:

Utbyggnadsplanen revideras utifrån inkomna synpunkter och Erikstad klassas som bevakningsområde. Se även kommentar under avsnitt 3.11.

4. Fastighet 2

Genom Vidösterns Samfällighetsförening har vi fått veta att det finns ett förslag om Erikstad som nytt kommunalt VA-område.

Vi äger Erikstad xx:xx, ett fritidshus som vi enbart bor i några veckor per år, med separat vatten och enskild avloppsanläggning.

År 2017 blev vi tvungna av Ljungby Kommun att installera en ny avloppsanläggning som vi omedelbart färdigställde under året 2017. Vår nya enskilda avloppsanläggning fungerar perfekt, vi har inte haft några problem.

Eftersom vi inte är permanentboende på vår fastighet, ser vi ingen anledning till att bli en del av det nya kommunala VA-området. Dessutom tycker vi att kostnaden på omkring 250 000 kr per fastighet för att anslutas till ett eventuellt kommunalt VA-område är orimlig med tanke på den väldigt korta tiden som vi använder vårt fritidshus varje år (vi bor i USA).

Vi vill be Er att kontakta oss direkt i framtiden angående förslag och diskussioner om vattentjänstplanen för Erikstad, så vår synpunkt som fastighetsägare kan bli hörd.

Kommentar:

Vattentjänstplanen syfte är bland annat att fastighetsägare i ett tidigt skede ska få information om fastigheten ingår i ett planerat utbyggnadsområde. Av denna anledning har samtliga fastighetsägare i Erikstad blivit skriftligen informerade om samrådet av planen. Utbyggnadsplanen är inte juridisk bindande och innan ett område få kommunalt VA tas beslut om verksamhetsområde i kommunfullmäktige. När denna process inleds kontaktas och informeras berörda fastighetsägare.

Utbyggnadsplanen revideras utifrån inkomna synpunkter och Erikstad klassas som bevakningsområde. Se även kommentar under avsnitt 3.11.

5. Fastighet 3

Vi har använt vår fastighet som semesterboende ca 6 veckor per år sedan 1979. På begäran av Ljungby kommun ändrades färskvatten- och avloppsförsörjningen 2004 och anslöts till Vidöstern Samfällighetsförenings färskvatten- och

avloppssystem. Detta fungerar mycket bra och utan några problem. Vi håller inte med om att ett fungerande system skall ersättas av ett nytt.

Kommentar:

Utbyggnadsplanen revideras utifrån inkomna synpunkter och Erikstad klassas som bevakningsområde. Se även kommentar under avsnitt 3.11.

6. Fastighet 4

Hej på er från en fd stadsarkitekt. x:x har en djupborrad 125m vattenbrunn. Till en början sattes in filter men togs sedermera bort pga nya grundvattenprover som visade på inget behov av filter. Således ej heller behov av kommunalt vatten pga kvalitet. Angående avloppet så sker infiltration norr om huset/kullen, huset ligger på toppen. Näppeligen kan, av geotekniska orsaker, något "läckage" sker mot sjön. Mitt yrkande är, efter besiktning på plats, att fastigheten x:x utgår från förslaget.

Tillägg till nedanstående yttrande.

Jag har försökt hitta en motivering i förslaget varför x:x är medtaget. Men hittar inget. Att byns gemensamhetsanläggning för VA är bristfällig kan ju inte tas som intäkt att x:x med sin enskilda godkända anläggning skulle plötsligt inte duga. X:x ligger dessutom utanför den detaljplanelagda byn väl avskild från bygemenskapen.

Kommentar:

Fastigheten har tagits med i förslaget utbyggnadsområde då den ligger i direkt anslutning (mindre än 100 meter) till övrig bebyggelse och därmed ingår i det "större sammanhanget" enligt Lagen om allmänna vattentjänster.

Utbyggnadsplanen revideras utifrån inkomna synpunkter och Erikstad klassas som bevakningsområde. Se även kommentar under avsnitt 3.11.

7. Fastighet 5

Undertecknad fastighetsägare till Erikstad x:x är ej intresserad av kommunalt vatten eller avlopp på grund av att föreningens vattenverk och avloppsanläggningen fungerar alldeles utmärkt. Avloppsanläggningen är dessutom godkänd av Ljungby kommun.

Kommentar:

Utbyggnadsplanen revideras utifrån inkomna synpunkter och Erikstad klassas som bevakningsområde. Se även kommentar under avsnitt 3.11.

8. Fastighet 6

Ang. Vattentjänstplan – Ljungby kommun

Synpunkter kring Ljungby kommuns samrådsdokument avseende VA Erikstad

Det känns väldigt orimligt att vi som inte tidigare fått detta samrådsdokument bara får 3 veckors tid för att lämna synpunkter på en så genomgripande Vattenplan. Eftersom de flesta av oss i Vidösterns samfällighet är anslutna till en gemensamhetsanläggning vad gäller vatten och avlopp så borde väl styrelsen i första hand lämna synpunkter.

Det är märkligt att det redan finns en prislapp på en anslutning till allmänt VA. Känns som beslutet redan är fattat.

Vi anser att om det är något som inte är ok med anläggningen så är det i första hand en reparation/ombyggnad som bör göras.

Kommentar:

Utbyggnadsplanen revideras utifrån inkomna synpunkter och Erikstad klassas som bevakningsområde. Se även kommentar under avsnitt 3.11.

I övrigt har vi följande synpunkter:

Del 2. 4 Enskild VA försörjning (sid 68)

Avsnittet kan tolkas så att kommunen har en skyldighet att bistå enskilda anläggningsägare gällande skötsel och drift av anläggningen. Även vilka åtgärder som kan vidtas för att höja prestandan till godtagbar nivå.

Vidare så innebär en "hållbar VA lösning" att inte det ska göras överinvesteringar i förhållande till uppnåbara/godtagbara miljöresultat. Kommunen bör kunna påvisa att den enskilda anläggningens prestanda efter ev. åtgärder understiger kommunens anläggning för att motivera en tvångsanslutning.

Kommentar:

Synpunkter noteras.

Del 3. VA-handlingsplan Principer för VA-utbyggnad enl....(sid 78)

Behov av allmän VA-anläggning ska föregås av en grundlig bedömning.

Kommentar:

Enligt Lagen om allmänna vattentjänster görs alltid en behovsbedömning utifrån hälsa och miljö innan beslut om verksamhetsområde fattas.

Bilaga 3. 10 Tillsyn och åtgärder av små avloppsanläggningar

Kommunens tillsynsskyldighet med krav på åtgärder ska kunna resultera i betydligt förlängd livslängd för befintlig anläggning. Åtgärder och ny teknik kan vara mer hållbart än anslutning till Allmänt VA.

Kommentar:

Synpunkter noteras.

Bilaga 3. 11 Rådgivning om gemensamhetsanläggningar för VA

Avsnittet syftar enbart till rådgivning vid bildandet av gemensamhetsanläggningar. Det borde vara självklart att en sådan funktion även ska gälla befintliga anläggningsägare.

Kommentar:

Efter avstämning med miljö- och byggförvaltningen och samhällsbyggnadsavdelningen kommer fokus riktas mot att stödja processen kring bildandet av nya gemensamhetsanläggningar för VA. Behovet bedöms vara störst vid nybildande då det bland annat krävs lantmäteri-förrättning och bildande av samfällighetsförening. Information om tillvägagångssätt kommer publiceras på kommunens hemsida. Projektgruppen har därför beslutat att ta bort åtgärd 11 och istället införliva information och rådgivning om bildande av gemensamhetsanläggningar för VA i åtgärd 2 Informations- och kommunikationsplan.

Bilaga 4. Förslag utbyggnad Erikstad

Vad vi vet finns det verkligen inte åtta permanentboende i angivet område.

Hur och när har man konstaterat att anläggningen är i dåligt skick? Var finns information om det?

Kommentar:

Uppgifter om permanentboende hämtas från Skatteverkets folkbokföringsregister.

Det är tillsynsmyndigheten Miljö och bygg som regelbundet utför tillsyn och bedömer anläggningarnas skick.

Vi emotser kvittens på att ni mottagit dessa synpunkter på samrådshandlingar samt att löpande bli informerade om fortsatta steg i processen.

Synpunkter från Erikstad x:x

3.13 Medborgare Tuna

1. Fastighet 1

Min fastighet (Tuna x:x) ligger i ett av de föreslagna utbyggnadsområdena för allmänt VA i förslaget till vattentjänstplan som för närvarande är på samråd. Jag är medveten om att ni måste upprätta planen enligt LAV, men **ställer mig emot att Tuna föreslås som ett utbyggnadsområde.**

Ni hänvisar till ett fåtal kriterier där merparten handlar om att Tuna ligger nära redan befintligt VA-nät och med sina 25 hushåll därmed ingår i ”ett större sammanhang”. Det är orimligt att påtvinga berörda fastighetsägare till den investeringskostnad en anslutning till allmänt VA innebär (samt årliga avgifter och taxor på det) enbart av anledningen att det skulle innebära en smidig utbyggnad för kommunen. Lägg därtill att det inte föreligger några exploateringsplaner i området som skulle kunna motivera en utbyggnad. Således drabbar detta ett fåtal fastighetsägare gravt negativt ekonomiskt, utan att det med säkerhet höjer värdet på fastigheten i motsvarande grad eller innebär en högre kvalitet än vad som kan åstadkommas med enskilda anläggningar.

Ytterligare en motivering till Tuna som utbyggnadsområde gäller Ryssbysjöns ekologiska status som i den föreslagna planen beskrivs som måttlig, bland annat med hänvisning till övergödning. Enskilda avlopp är dock inte ensam bov i detta. Förutom att omfattningen vad gäller påverkan från enskilda avlopp inte går att fastställa på grund av kunskapsbrist över de faktiska förhållandena, enligt databasen VattenInformationSystem Sverige, bedöms även sjöns status påverkas av jordbruk, urban markanvändning, konnektivitet, samt historiska föroreningar. **Förutom att jag önskar se en redogörelse över enskilda avlopps faktiska påverkan på Ryssbysjöns status önskar jag även få veta av vilken anledning andra byar runt sjön, som Sunnerå eller Skeda, inte föreslås som utbyggnadsområde av samma skäl.**

Med det här sagt vill jag tydligt framhålla att jag inte godtar en tvingande anslutning av min fastighet till det planerade allmänna VA-nätet (förutsatt att rådande förslag antas av kommunfullmäktige). I stället vill jag hänvisa till

tillägget i § 6 LAV¹ angående flexibilitet i behovsbedömning som trädde i kraft den 1 januari 2023, när jag nedan beskriver förhållandena på den egna fastigheten.

Dricksvatten

Vad gäller försörjningen av dricksvatten har jag under mina snart elva år boende på fastigheten aldrig upplevt problem eller brist på dricksvatten. Det trots att det under flera av de åren förekommit både kortvariga och långvariga perioder av torka sommartid, samtidigt som vi tillhandahållit flertalet djur och odlingar av större karaktär med vatten från samma brunn. Hushållning och god tillrinning är anledningarna till det. Vid tester av dricksvattnets kvalitet har samtliga varit utan anmärkning (med barn i hushållet är det av yttersta intresse). Egen vattenförsörjning med god kvalitet, trots torrperioder, torde vara en otrolig tillgång i sig, men även sett till hur allas vår krisberedskap behöver höjas och där en egen dricksvattenbrunn är särskilt värdefullt. När den dessutom fyller de behov som finns på fastigheten och därutöver ser jag det som onödigt både för egen del (ekonomiskt, kvalitetsmässigt), samt för andra som eventuellt har större behov än jag, att belasta berörd vattentäkt som vore aktuellt med allmän vattenförsörjning. Särskilt när flera samhällen i kommunen belades med bevattningsförbud så sent som i somras.

Avlopp

Jag har full respekt vad gäller att minska belastningen på miljön (som jag förstår är en del i det lagkrav ni försöker följa i och med framtagandet av detta förslag till vattentjänstplan). Det jag inte godtar är att per automatik bli ansluten till allmän VA-försörjning utan att få chansen att dels påvisa den faktiska miljöpåverkan mitt avlopp har, samt att vid behov åtgärda det enskilt för samma effekt och för en mer hållbar ekonomisk investering privat. Ni skriver i VA-handlingsplanen att det vid bedömningen av VA-områden har tagits särskild hänsyn till om det finns förutsättningar att tillgodose behovet av VA-försörjning genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön enligt det nya kravet i §6 i LAV. **Jag skulle skriftligen vilja ta del av den bedömningen vad gäller min fastighet Tuna x:x och utifrån det föra en dialog med andra möjliga alternativ än anslutning till allmänt VA.**

Det finns en vision om 35 000 invånare i Ljungby kommun till år 2035 och att det utifrån befolkningsprognosen finns ett ökat behov av allmän VA-försörjning.

¹ ”Vid bedömningen av behovet enligt första stycket ska särskild hänsyn tas till förutsättningarna att tillgodose behovet av en vattentjänst genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön. Lag (2022:1249).”

Jag förstår det resonemanget (även om min fastighet ligger i ett område där inga exploateringsplaner råder), men vill poängtera att det är av yttersta vikt att som kommun även agera tillmötesgående och i dialog med invånare som anser att enskild VA-försörjning är det bästa alternativet för just deras fastighet och därmed respektera tillägget i §6 LAV. I gengäld respekterar jag som invånare de krav som ställs på mig vad gäller en långsiktigt hållbar lösning i den enskilda VA-försörjningen. **Skulle krav ställas på förbättrad VA-lösning på fastighet Tuna x:x kräver jag skriftligt avtal att fastigheten av kommunen undantas från tvånget att anslutas till den allmänna VA-försörjningen, till den dag fastighetsägaren är av annan åsikt.**

Enligt § 6 d LAV ska kommunen ta hänsyn till de synpunkter som kommit in under samrådet och granskningen samt redovisa hur de har beaktats. **Jag passar därmed på redan nu att begära ut den redovisningen, samt samtliga synpunkter som inkommit under samrådsperioden 15 november-27 december 2023.**

Kommentar:

Med hänsyn till inkomna synpunkter och efter avstämning med Miljö och bygg föreslår projektgruppen att Tuna klassas som "Område med enskilda lösningar eller gemensamhetsanläggningar" i stället för utbyggnadsområde. Området bedöms ha förutsättningar för godtagbara enskilda lösningar samtidigt som miljöeffekten av en eventuell utbyggnad och anslutning till det allmänna VA-nätet bedöms vara begränsad.

3.14 Medborgare Odensjö

1. Fastighet 1

På fastigheten Odensjö x:x har de bra dricksvatten i dagsläget. De vill inte bli tvångsanslutna till kommunalt vatten. Deras avlopp är anslutet till en gemensamhetsanläggning i byn vilket de tycker fungerar bra. För deras del ser de ingen anledning att ansluta till en kommunal anläggning. Anders önskar få veta kostnaden för att ansluta till kommunalt spillvatten men får förklaringen att det är långt kvar till en anslutning till en kommunal anläggning blir aktuell i Odensjö och att dagens priser inte kommer vara relevanta då.

Kommentar:

Projektgruppen avser, efter avstämning med tillsynsmyndigheten Miljö och bygg, att bibehålla Odensjö som utbyggnadsområde för allmänt VA. De befintliga gemensamhetsanläggningarna har under flera år haft brister och uppfyller inte ställda

miljökrav. Dessutom finns ett antal hus som inte är anslutna. Projektgruppens samlade bedömning är att godtagbara och väl fungerande enskilda lösningar inte kommer till stånd vilket innebär att kommunens skyldighet att lösa VA-frågan enligt Lagen om allmänna vattentjänster inträder.